

Motion till riksdagen 2024/25:817

av Linnéa Wickman (S)

MSB:s förstärkningsresurser vid översvämningar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla MSB:s förebyggande arbete kopplat till förstärkningsresurser vid översvänningsrisker och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sedan de stora skogsbränderna under sommaren 2018 i Gävleborg, Dalarna, Jämtland med flera län har beredskapen för att förebygga, upptäcka och bekämpa skogsbränder i hög grad förbättrats. Via Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har en helt ny central struktur byggts upp med förstärkningsresurser som helikoptrar och flygplan och nya resurser har tillkommit inom EU:s civilskyddsmekanism. Förutsättningarna att både ge och ta emot stöd från andra medlemsländer när räddningstjänstens och de nationella resurserna inte räcker till har också förbättrats. Samtidigt har det förebyggande arbetet stärkts, till exempel genom satellitdetektion så att bränder upptäcks tidigare och mer uppdaterade brandriskprognoser. Allt detta är nödvändigt för att möta ett varmare klimat där säsongen med stor brandrisk blir allt längre.

Det är dock inte enbart risken för brand i skog och mark som ökar med klimatförändringarna och mer frekventa värmeböljor, även andra extrema väderhändelser som skyfall och översvämningar har blivit allt vanligare. Tydliga exempel på detta i närtid är skyfallet över Gästrikland med omnejd i augusti 2021 och skyfallet över Västmanland, Uppland och Gävleborg i september 2023. När räddningstjänstens resurser inte räcker till kan stöd från MSB i form av översvänningsbarriärer, sandfyllningsmaskiner och högkapacitetspumpar begäras av räddningsledare för att skydda samhällsviktig verksamhet. Men en skillnad mellan förstärkningsresurser vid brand och vid översvämningar är att helikopterresurserna är utplacerade på olika platser baserat på brandriskprognos där risken för skogsbränder är som högst för tillfället. Medan förstärkningsresurser vid risk

för skyfall och översvämningar inte på samma sätt är proaktivt kopplade till prognoser om kraftigt regn och höga flöden.

För att utveckla det förebyggande och proaktiva arbetet när det gäller tillgången till MSB:s förstärkningsresurser vid översvänningsrisker, där utvecklingsarbetet inom brandbekämpning och beredskap kan stå som god förebild, så bör det ses över hur detta arbete kan förbättras och om förstärkningsresurserna behöver utökas. Det kan tillsammans med större insatser för att bättre klimatanpassa samhället och insatser för att de lokala räddningstjänsterna ska ha goda förutsättningar att utföra sitt uppdrag skapa en bättre robusthet och beredskap att hantera inte bara ett varmare klimat utan också fler extremregn.

Linnéa Wickman (S)